

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 153/2013-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 26. marca 2013 predbežne prerokoval sťažnosť P. Z. a PaedDr. B. Z., obaja Ž., zastúpených advokátom Mgr. M. Š., A., s. r. o., Ž., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupmi Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C/202/2005 a Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co/367/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť P. Z. a PaedDr. B. Z. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. februára 2013 doručená sťažnosť P. Z. a PaedDr. B. Z. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa

čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C/202/2005 a Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 Co/367/2012.

Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú, že 19. augusta 2005 podali na okresnom súde návrh na určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu. Podľa nich okresný súd a krajský súd v ich veci riadne nekonajú a ich nečinnosťou dochádza k porušovaniu ich označených práv.

Po opísaní chronológie úkonov okresného súdu a účastníkov konania sťažovatelia v petite sťažnosti navrhujú, aby ústavný súd rozhodol, že „... *Práva P. Z. a B. Z. podľa článku 48 ods. 2 Ústavy... na verejné prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov a podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru... na prejednanie vecí v primeranej lehote nečinnosťou Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn.: 23 C/202/2005 a nečinnosťou Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn.: 9 Co 367/2012 porušené boli.*“.

Okrem toho sa sťažovatelia domáhajú priznania finančného zadost'učinenia (každý v sume 5 000 €) a úhrady trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez účasti sťažovateľa v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťuje, či

návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti pravidelne skúma aj to, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu (v tomto prípade okresného súdu v občianskoprávnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

1. Zo sťažnosti sťažovateľov ústavný súd zistil, že namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 23 C/202/2005.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 12/01, IV. ÚS 61/03, IV. ÚS 205/03, I. ÚS 16/04) ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sa poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte trvalo. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nedochádza k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom okresného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľov.

Okresný súd v namietanej veci rozhodol rozsudkom 24. mája 2012. Vyhlásením rozsudku vo veci samej a jeho doručením (a úkonmi, ktoré musel okresný súd vykonať v spojitosti s podaním odvolania podľa § 209 a § 210 Občianskeho súdneho poriadku) okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie právnej neistoty sťažovateľov. Ďalšie úkony alebo postupy už okresný súd nemohol vykonávať (výnimkou je postup podľa § 213 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý však v tejto veci neprichádzal do úvahy), a preto bolo treba vec posudzovať so zreteľom na čl. 2 ods. 2 ústavy ako vec, v ktorej ústavná úloha okresného súdu pri odstraňovaní právnej neistoty skončila rozhodnutím vo veci samej za predpokladu, že toto rozhodnutie bude napokon konečným rozhodnutím vo veci samej aj napriek podanému odvolaniu a vykonaniu riadneho opravného konania.

Rozsudok okresného súdu z 24. mája 2012 napadli odvolaním sťažovateľa 4. júla 2012 a vec bola postúpená krajskému súdu na rozhodnutie 24. septembra 2012, ktorý o ich odvolaní ešte nerozhodol.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd v čase podania sťažnosti na ústavnom súde (február 2012) už nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh konania, a ak je tiež zrejmé, že v čase, keď bola sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k prietahom, resp. nečinnosti, ako to tvrdia sťažovatelia, v konaní pred okresným súdom nedochádza (a to aj napriek tomu, že vo veci nebolo ešte právoplatne rozhodnuté), je daný dôvod na odmietnutie takejto sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť (napr. II. ÚS 102/06, II. ÚS 275/06).

Ústavný súd v tejto spojitosti pripomína, že proti porušovaniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sa sťažovatelia mohli brániť (do vynesenia rozsudku okresným súdom) podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Tento stav veci viedol ústavný súd k záveru, že sťažnosť podaná proti okresnému súdu je zjavne neopodstatnená a z tohto dôvodu ju ústavný súd aj odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. Tú časť sťažnosti, v ktorej sťažovatelia namietajú porušenie ich základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn 9 Co/367/2012, ústavný súd odmietol pre neprípustnosť.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) v konaní pred všeobecným súdom, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou vyžaduje, aby preukázali využitie právneho prostriedku ochrany, na uplatnenie ktorého majú právo podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“), t. j. podanie sťažnosti predsedovi príslušného všeobecného súdu.

Ústavný súd v rámci svojej ustálenej judikatúry (I. ÚS 21/99, I. ÚS 20/05, IV. ÚS 74/05) zdôrazňuje, že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi dotknutého všeobecného súdu podľa § 62 ods. 1 a nasl. zákona o súdoch je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám urobil nápravu a odstránil protiprávny stav zapríčinený nesprávnym postupom alebo svojou nečinnosťou. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorej predmetom je namietanie porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (i práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), koná v zásade iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že účinne využil označený právny prostriedok ochrany svojich základných práv podľa zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených listín však nevyplýva, že by sťažovatelia podali osobne alebo prostredníctvom svojho právneho zástupcu v súvislosti s namietanými zbytočnými prieskummi v predmetnom konaní sťažnosť podľa § 3 ods. 7 a § 62 ods. 1 a nasl. ustanovení zákona o súdoch predsedovi krajského súdu. Sťažovatelia sa o tom v sťažnosti ani nezmieňujú a ku svojmu podaniu nepriložili kópiu sťažnosti adresovanej predsedovi krajského súdu.

Nepreukázanie podania sťažnosti predsedovi krajského súdu potom viedlo ústavný súd k záveru, že v danej veci neboli sťažovateľmi využité všetky právne prostriedky, ktoré im zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, čo v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde odôvodňuje odmietnutie sťažnosti v tejto časti z dôvodu jej neprípustnosti.

Na základe uvedených dôvodov bola sťažnosť ústavným súdom v tejto časti odmietnutá podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2013